C/2026/2957

1.6.2026 г.

СЪОБЩЕНИЕТО НА КОМИСИЯТА

Публикуване на общия брой квоти в обращение през 2025 година за целите на резерва за стабилност на пазара съгласно системата на ЕС за търговия с емисии

(C/2026/2957)

1. Въведение

През 2015 г. Европейският парламент и Съветът на ЕС приеха Решение (ЕС) 2015/1814 ([1]) („Решението за РСП“) за създаване на резерв за стабилност на пазара (РСП или „резервът“) като част от системата на ЕС за търговия с емисии („СТЕ на ЕС“), създадена с Директива 2003/87/ЕО ([2]) („Директивата за СТЕ“). РСП функционира от 2019 г. С него се цели да не се допуска появата на структурен излишък на квоти на пазара на въглеродни емисии на ЕС, което би довело до риска СТЕ на ЕС да не изпрати инвестиционния сигнал, необходим за постигането на целта за намаляване на емисиите на ЕС. РСП има за цел да осигури и по-голяма устойчивост на СТЕ на ЕС спрямо колебанията между търсенето и предлагането, така че пазарът на въглеродни емисии в ЕС да може да функционира гладко.

Съгласно член 1, параграф 4 от Решението за РСП всяка година Комисията публикува общия брой квоти в обращение (ОБКО) за предходната година. Тази стойност определя функционирането на РСП, т.е. дали квотите се изтеглят от тръжното количество и се прехвърлят в резерва, или се освобождават от резерва и се продават на търг. Поради това ежегодното публикуване на ОБКО е важна характеристика на РСП и СТЕ на ЕС.

На 28 май 2025 г. Комисията публикува ОБКО за 2024 г., който възлизаше на 1 148 049 585 броя квоти ([3]). В резултат на това в резерва трябваше да бъдат прехвърлени 275 531 900 броя квоти от 1 септември 2025 г. до 31 август 2026 г. Броят на квотите в резерва, които на 1 януари 2025 г. бяха обявени за невалидни, е 270 506 086.

Настоящото съобщение е десетото публикуване на ОБКО и се отнася за 2025 г. В него се описват подробно съответното изчисление и броят на квотите, които ще бъдат прехвърлени в резерва от 1 септември 2026 г. до 31 август 2027 г.

2. Функциониране на РСП

РСП функционира автоматично, когато ОБКО е извън определения интервал. Квотите се изтеглят от тръжното количество и се прехвърлят в резерва, ако ОБКО надвишава прага от 833 милиона броя квоти. Процентът на прехвърляне в резерва е определен на 24 % от ОБКО, ако тази стойност е по-голяма от 1 096 милиона броя квоти. Ако ОБКО е между 833 милиона и 1 096 милиона, броят на прехвърлените квоти е разликата между ОБКО и 833 милиона. Ако ОБКО е по-нисък от прага от 400 милиона, 100 милиона броя квоти се освобождават от резерва и се продават на търг. Квотите се прехвърлят в резерва или се освобождават от него в рамките на период от 12 месеца. От месец май 2023 г. нататък всички квоти, държани в резерва, над прага от 400 милиона броя, вече на са валидни. На 1 април 2026 г. Комисията внесе законодателно предложение за изменение на Решението за РСП, за да се прекрати обезсилването ([4]). По отношение на периода преди влизането в сила на това изменение е целесъобразно броят на квотите, които трябва да бъдат прехвърлени в резерва, да продължи да се изчислява в съответствие с член 1, параграф 5 от Решението за РСП. За всеки изминал месец една дванадесета от този брой квоти ще бъде прехвърляна в резерва. Това отразява практиката, прилагана от първата година от функционирането на резерва.

([1]) Решение (ЕС) 2015/1814 на Европейския парламент и на Съвета от 6 октомври 2015 година относно създаването и функционирането на резерв за стабилност на пазара към схемата на Съюза за търговия с емисии на парникови газове и за изменение на Директива 2003/87/ЕО (ОВ L 264, 9.10.2015 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1814/oj).

([2]) Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 година за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съветатекст от значение за ЕИП. (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([3]) Съобщение на Комисията — *Публикуване на общия брой квоти в обращение през 2024 година за целите на резерва за стабилност на пазара в рамките на системата на ЕС за търговия с емисии* (ОВ C, C/2025/3180, 4.6.2025 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3180/oj).

([4]) Предложение на Комисията за Решение на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Решение (ЕС) 2015/1814 за прекратяване на обезсилването на квоти в резерва за стабилност на пазара (COM(2026) 153 final).

Съгласно член 1, параграф 5 от Решението за РСП и в съответствие с настоящото съобщение, 24 % от ОБКО на 31 декември 2025 г. или разликата между ОБКО и 833 милиона квоти ще бъдат прехвърлени в резерва през 12-месечния период, започващ на 1 септември 2026 г.. Съответният брой квоти ще бъдат извадени от тръжните количества на държавите — членки на ЕС, и на трите държави от Европейското икономическо пространство и Европейската асоциация за свободна търговия (Исландия, Литхенщайн и Норвегия), а за производството на електроенергия в Северна Ирландия — на Обединеното кралство. Квотите ще бъдат извадени в съответствие със съответните тръжни дялове на държавите.

Съгласно член 1, параграф 5 от Решението за РСП до 31 декември 2030 г. всички квоти, разпределени с цел проява на солидарност и постигане на растеж в СТЕ на ЕС ([5]), няма да се включват в изчислението на съответните дялове за целите на РСП.

3. **ОБКО**

Съгласно член 1, параграф 4 от Решението за РСП ОБКО през дадена година е *кумулативният брой квоти, издадени по отношение на инсталации и корабни дружества, които не са прехвърлени в резерва през периода с начало 1 януари 2008 г., включително броят квоти, които са били издадени през този период съгласно член 13, параграф 2 от Директива 2003/87/ЕО, в редакцията му, която е била в сила към 18 март 2018 г., и правата за използване на международни кредити, упражнени от инсталации в рамките на СТЕ на ЕС, до 31 декември на съответната година, минус кумулативното количество, изразено в тонове, на проверените емисии от инсталации и корабни дружества в рамките на СТЕ на ЕС между 1 януари 2008 г. и 31 декември на същата тази година и всички квоти, отменени в съответствие с член 12, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО*.

Накратко, релевантният за функционирането на РСП ОБКО се изчислява, като се използва актуализирана формула:

ОБКО = предлагане - търсене

Двата елемента на изчислението са описани подробно в настоящото съобщение. Преглед на всички стойности е представен в таблицата в края.

В член 1, параграф 4а, първа алинея от Решението за РСП се посочва, че *[с]читано от 2024 г., в изчисляването на общия брой квоти в обращение през дадена година се включват кумулативният брой квоти, издадени по отношение на въздухоплаването, и кумулативните тонове проверени емисии от въздухоплаването в рамките на СТЕ на ЕС, с изключение на емисиите от полети по маршрути, за които е приложило компенсиране, изчислено съгласно член 12, параграф 6 от Директива 2003/87/ЕО, между 1 януари 2024 г. и 31 декември на същата дадена година*.

СТЕ на ЕС обхваща емисиите от транспортните дейности по море от 1 януари 2024 г. Съответно, в изчислението на ОБКО за 2025 г. са включени броят на квотите, издадени на корабни дружества, и проверените емисии от корабни дружества от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2025 г. В член 1, параграф 4а, втора алинея от Решението за РСП се посочва, че *[к]вотите, отменени съгласно член 3жб от Директива 2003/87/ЕО, се считат за издадени за целите на изчисляването на общия брой квоти в обращение*.

Предлагане

Предлагането на квоти на пазара на въглеродни емисии в ЕС се състои от следните елементи:

— Квоти, натрупани ([6]) от фаза 2 на СТЕ на ЕС (2008—2012 г.), възлизащи на 1 749 540 826 броя ([7]).

— Квоти, разпределени безплатно от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2025 г. ([8]), включително квотите, разпределени от резерва за нови участници (NER). Техният брой възлиза на 9 229 697 547 квоти.

([5]) Съгласно член 10, параграф 2, буква б) от Директива 2003/87/ЕО.

([6]) Квотите, които са издадени по време на фаза 2 на СТЕ на ЕС (2008—2012 г.) и които не са отменени или върнати за покриване на проверени емисии, са натрупани за използване в началото на фаза 3 на СТЕ на ЕС (2013—2020 г.). Тези квоти са заличени, като едновременно с това във фаза 3 е създаден същият брой квоти. Поради това този брой отговаря на точния брой квоти по СТЕ в обращение в началото на фаза 3 на СТЕ на ЕС.

([7]) COM (2015)576 — Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета за напредъка на действията в областта на климата, включващ доклада относно функционирането на пазара на въглеродни емисии и доклада относно прегледа на Директива 2009/31/ЕО относно съхранението на въглероден диоксид в геоложки формации.

([8]) Съгласно член 1, параграф 4а от Решението за РСП, по отношение на въздухоплаването се вземат предвид квотите, разпределени безплатно от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2025 г.

— Квоти, продадени на търг от 1 януари 2013 г. ([9]) до 31 декември 2025 г. ([10]), и квоти, използвани за целите на гъвкавостта през 2021—2025 г. в съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) 2018/842 ([11]) („Регламентът за разпределяне на усилията“). Според докладите от търговете на общата тръжна платформа и на съответните алтернативни платформи ([12]), количеството на продадените на търг квоти, включително тези, продадени на ранни търгове, е 8 779 406 500 ([13]). Към това количество трябва да бъдат добавени 36 984 541 броя квоти съгласно възможността за гъвкавост, предвидена в член 6, параграф 2 от Регламента за разпределяне на усилията ([14]).

— Квоти, осребрени за програмата NER300. Европейската инвестиционна банка е осребрила общо 300 000 000 броя квоти.

— Международни кредити, използвани за емисии от 2013 г до 31 декември 2020 г. ([15]) Инсталациите са използвали 497 248 017 международни кредита за произведените от тях емисии ([16]).

— Съгласно член 1, параграф 4 от Решението за РСП квотите, които са прехвърлени в РСП, не влизат в изчислението на ОБКО.

Търсене

Търсенето на квоти на пазара на въглеродни емисии в ЕС включва общите проверени емисии от субекти, отговарящи на изискванията, от 1 януари 2013 г. ([17]) до 31 декември 2025 г. ([18]), които възлизат на 19 568 644 185 тона ([19]), и 739 044 броя квоти, отменени през този период по силата на член 12, параграф 4 от Директивата за СТЕ.

ОБКО

Въз основа на гореизложеното през 2025 г. ОБКО възлиза на 1 023 494 202 броя квоти.

Наличност в РСП

След обявяването на 1 януари 2025 г. на определен брой квоти за невалидни, в резерва останаха 400 000 000 броя квоти.

([9]) Тази стойност включва ранните търгове, т.е. квотите, валидни за фаза 3 на СТЕ на ЕС (2013—2020 г.), които са били продадени на търг преди 1 януари 2013 г.

([10]) Съгласно член 1, параграф 4а от Решението за РСП и като се има предвид, че СТЕ на ЕС обхваща транспортните дейности по море от 1 януари 2024 г., за въздухоплаването и корабоплаването се отчитат квотите, продадени на търг от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2025 г.

([11]) Регламент (ЕС) 2018/842 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 година за задължителните годишни намаления на емисиите на парникови газове за държавите членки през периода 2021—2030 г., допринасящи за действията в областта на климата в изпълнение на задълженията, поети по Парижкото споразумение, и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 26, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/842/oj).

([12]) Доклади от търгове: Европейска енергийна борса (EEX) и Междуконтинентална борса (ICE).

([13]) В тази стойност са взети предвид 514 000 квоти, които не са били продадени на търг поради доброволна отмяна на квоти от Германия. Вж.: https://climate.ec.europa.eu/news-other-reads/news/notification-germany-voluntary-cancellation-allowances-eu-ets-plants-closed-2023-2025-05-05_en.

([14]) С Регламент (ЕС) 2018/842 се създава разпоредба за еднократна възможност за гъвкавост, при която в периода 2021—2030 г. за държавите от ЕС колективно могат да бъдат отменени най-много 100 милиона квоти по СТЕ на ЕС, за да могат те да изпълнят целите си за намаляване на емисиите на парникови газове съгласно същия регламент. Разпоредбата за възможност за гъвкавост се отнася за държавите от ЕС, чиито цели са както значително над средните за ЕС, така и над потенциала им за разходноефективно намаление, както и за държавите от ЕС, които през 2013 г. не са разпределили никакви безплатни квоти по СТЕ на ЕС на промишлени инсталации. Извършва се отмяна за сметка на тръжното количество на съответната държава от ЕС съгласно член 10 от Директивата за СТЕ. Отменените квоти се смятат за квоти по СТЕ на ЕС в обращение при определянето на ОБКО за дадена година за целите на РСП за дадена година.

([15]) От 2021 г. международни кредити не могат да бъдат използвани за постигане на съответствие.

([16]) Въз основа на извлечение от Регистъра на ЕС от 1 април 2026 г. Тези международните кредити касаят само такива кредити, които са обменени за квоти на ЕС във фаза 3 на СТЕ на ЕС (2013—2020 г.). Приблизително 1,1 милиарда международни кредита, които е имало възможност да бъдат използвани пряко за целите на съответствието във фаза 2 на СТЕ на ЕС (2008—2012 г.), са отразени в броя квоти, натрупани от фаза 2.

([17]) Съответстващи на проверените емисии за периода 2008—2012 г. (фаза 2), вж. бележка под линия 6.

([18]) Съгласно член 1, параграф 4а от Решението за РСП и като се има предвид, че СТЕ на ЕС обхваща транспортните дейности по море от 1 януари 2024 г., за въздухоплаването и корабоплаването са включени проверените емисии от 1 януари 2024 г. до 31 декември 2025 г..

([19]) Общите проверени емисии се основават на данните, извлечени на 1 април 2026 г. от Регистъра на Съюза и от швейцарския Регистър за емисиите по СТЕ на ЕС на операторите на въздухоплавателни средства под администрацията на Швейцария. Тази стойност включва проверените емисии, докладвани към 31 март 2026 г. – крайният срок за докладване по СТЕ на ЕС. Емисиите, които са докладвани след тази дата, не са отразени в общата стойност.

В съответствие със съобщенията за ОБКО през последните години, в резерва беше прехвърлено следното количество квоти:

— 177 877 841 броя квоти от 1 януари 2025 г. до 31 август 2025 г. ([20]);

— 91 843 970 броя квоти от 1 септември 2025 г. до 31 декември 2025 г. ([21])

На 1 януари 2026 г. в РСП е имало 400 000 000 броя квоти.

4. **Заключение**

В съответствие с Решението за РСП общо 190 494 202 броя квоти ще бъдат прехвърлени в резерва през 12-месечния период от 1 септември 2026 г. до 31 август 2027 г.

Публикуването на ОБКО през следващата година ще определи функционирането на РСП от септември 2027 г. до август 2028 г.

Преглед

Предлагане	
а) Квоти, натрупани от фаза 2 (2008—2012 г.)	1 749 540 826
б) Квоти, разпределени безплатно от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2025 г., включително от NER	9 229 697 547
в) Квоти, продадени на търг от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2025 г., включително продадените на ранни търгове	8 779 406 500
г) Квоти, използвани за целите на гъвкавостта в периода 2021—2025 г. съгласно член 6 от Регламент (ЕС) 2018/842	36 984 541
д) Квоти, осребрени за програмата NER300	300 000 000
е) Международни кредити, използвани за емисии от 2013 г. до 31 декември 2020 г.	497 248 017
Общо (предлагане)	20 592 877 431
Търсене	
а) Проверени емисии (в тонове) по СТЕ на ЕС от 1 януари 2013 г. до 31 декември 2025 г.	19 568 644 185
б) Квоти, отменени съгласно член 12, параграф 4 от Директива 2003/87/ЕО до 31 декември 2025 г.	739 044
Общо (търсене)	19 569 383 229
ОБКО	1 023 494 202

([20]) Съобщение на Комисията — *Публикуване на общия брой квоти в обращение през 2023 година за целите на резерва за стабилност на пазара съгласно системата на ЕС за търговия с емисии* (C/2024/3415, 3.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3415/oj). Съгласно заключението в точка 4 от посоченото съобщение, 266 816 768 броя квоти ще бъдат прехвърлени в РСП от 1 септември 2024 г. до 31 август 2025 г. Количеството, съответстващо на периода от 1 януари до 31 август 2025 г., е 177 877 841 броя квоти.

([21]) C/2025/3180, както е посочено в бележка под линия 3. Съгласно заключението в точка 4 от посоченото съобщение, 275 531 900 броя квоти ще бъдат прехвърлени в РСП от 1 септември 2025 г. до 31 август 2026 г. Количеството, съответстващо на периода от 1 септември до 31 декември 2024 г., е 91 843 970 броя квоти.